

VERSLAG 5^E VERGADERING KLANKBORDGROEP

Versie 22 maart 2022 – Niet afgestemd met aanwezigen omdat deel klankbordgroep is opgestapt

datum 21 februari 2022
tijd 19.00 uur tot 21.00 uur
onderwerp Gezondheidseffecten windturbines

De voorzitter van de klankbordgroep (van Public Mediation) opent de vergadering en introduceert de agenda voor de bijeenkomst. De agenda is als volgt:

1. Mededelingen/actualiteiten
2. Verslag vaststellen
3. Afspraken

1. Mededelingen/actualiteiten

De voorzitter van de klankbordgroep geeft aan dat er een hoop gebeurd is sinds de vorige vergadering. Eén van de leden van de expertgroep is uit de expertgroep gestapt en naar aanleiding daarvan heeft de voorzitter namens de klankbordgroep het verzoek ingediend om met de voorzitter van de klankbordgroep en het teruggetreden expertgroeplid in gesprek te gaan. De voorzitter van de expertgroep heeft aangegeven dat hij graag met de klankbordgroep in gesprek wil, maar wel pas half maart als er een concept-advies ligt.

- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik ben het niet eens met het voorstel van de voorzitter van de expertgroep om pas half maart een gesprek te voeren. Dat vind ik 3 weken te laat. Ik maak me zorgen hierover en we kunnen zo niet doorgaan wat mij betreft. Zo heb ik er geen vertrouwen in.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik sluit mij aan bij de vorige spreker. Tegelijkertijd komt dit voor mij niet uit de lucht vallen, eerdere signalen werden ook niet als urgent beschouwd. We hebben nog steeds geen antwoord op onze 126 vragen. Ik wil het hebben over wat er is gebeurd met de expertgroep. Daarnaast wil de expertgroep zomaar een nieuwe arts aanwijzen, dat begrijp ik niet. Ik zou verwachten dat met de bezorgde artsen en Windalarm in gesprek wordt gegaan over hoe verder qua medicus in de expertgroep.*
 - ▶ *Reactie gemeente: Het is niet zo dat de expertgroep nu een nieuw persoon aanwijst om aan te schuiven in de expertgroep. De voorzitter van de expertgroep wil een arts vragen om het conceptadvies tegen te lezen en van een review te voorzien.*
- ▶ *Reactie klankbordgroep: toch vind ik het vreemd als dat niet in overleg met de bezorgde artsen en Windalarm gaat. Daarnaast snap ik niet dat de expertgroep met slechts twee experts.*
- ▶ *Reactie klankbordgroep: ik sluit mij aan bij de ongerustheid. Als de expertgroep op deze manier doorgaat dan komt er een eenzijdig advies van een eenzijdige expertgroep. Daar heb ik geen vertrouwen in.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik sluit mij aan bij voorgaande sprekers. De expertgroep moet uit 3 personen bestaan en zo verder dat kan niet.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik ben het grotendeels eens met de eerste spreker. De reactie van de expertgroep op het vertrek van één van haar leden is hoog over. Ik heb niet het idee dat de expertgroep het proces goed wil laten verlopen. Ik zou ook graag eerder een gesprek met de voorzitter van de expertgroep en het teruggetreden lid hebben. Tegelijkertijd begrijp ik het ook wel, de expertgroep is er niet voor ons. Wij zijn er voor de expertgroep.*

De voorzitter geeft aan dat hij het verzoek nogmaals neerlegt bij de voorzitter van de expertgroep en het lid van de expertgroep dat is teruggetreden. Het gesprek gaat vervolgens weer verder over de samenstelling van de expertgroep.

- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: de expertgroep zou uit meerdere perspectieven moeten bestaan, met het vertrokken lid is dat niet meer het geval. Nu kan je niet zomaar doorgaan of een expert toevoegen.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik ben er niet tegen om in gesprek te gaan met de voorzitter van de expertgroep en het teruggetreden lid, maar eigenlijk vind ik dat ons werk niet. Ik zou graag de notitie willen zien waar het teruggetreden lid aan refereert bij zijn vertrek. Eerdere notitie van het teruggetreden lid over kinderen zou ik ook willen zien, evenals de verslagen van de expertgroep. Dat zou ik wel fair play vinden aangezien de expertgroep ook de verslagen van de klankbordgroep ziet. Daarnaast mijn vraag: vindt de gemeente dat de opdracht door kan gaan zonder het teruggetreden lid?*
 - ▶ *Reactie gemeente: de gemeente vindt dat de opdracht door moet blijven gaan, dat hebben de wethouder en de politiek adviseur aangegeven. Het is aan de voorzitter om invulling te geven aan de opdracht.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: betekent dit dat de bezorgde artsen en Windalarm geen rol meer hebben bij aanwijzen van een expert? Daarnaast een aanvullende vraag voor de gemeente: hoe denkt de wethouder aan een meerderheids- en minderheidsadvies te komen?*
 - ▶ *Reactie gemeente: dit is een vraag die ik nu niet kan beantwoorden.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: het lijkt alsof de overgebleven experts gewoon doorgaan, wij krijgen nog wel een conceptadvies te zien en er kijkt nog een arts naar het advies. Dit kan wat mij betreft niet. Ik vind dat we een brief moeten schrijven aan de wethouder over wat wij willen en wat er nodig is. Ik ga niet mee met de huidige expertgroep want dan wordt het perspectief van de bewoner en gezondheid niet meegenomen. Ik vind dat we het met wethouder moeten hebben over samenstelling van de expertgroep.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik sluit mij aan bij voorgaande spreken. Eén dag na discussie in gemeenteraadsvergadering komt dit nieuws. Van alles bedacht o.b.v. deze vergadering, maar dat ging nog uit van een gelijkwaardige expertgroep. Zeker vervelend gezien het feit dat belang van volkstuinders niet wordt meegewogen volgens de wethouder. De expertgroep heeft aangegeven dat ze niks gaan doen met de vragen over volkstuinen, dat hebben ze de vorige keer tijdens de vergadering gezegd. Nu wordt er dus niks gedaan met het belang van volkstuinders.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik hecht eraan dat de expertgroep goed functioneert. Ik hecht er ook aan dat klankbordgroep goed functioneert. We staan nu weer lang stil bij vertrek van het lid van de expertgroep. We doen een voorstel om de voorzitter van de expertgroep en het teruggetreden lid te spreken. Daarnaast vragen we aan de wethouder hoe het zit met het uitnodigen van een medicus om het advies te review en sturen we een brief aan de gemeenteraad over de stand van zaken.*

De voorzitter geeft aan dat hij de vraag kan voorleggen aan de wethouder.

- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: bij het meeste van voorgaande kan ik wel aansluiten. De expertgroep is er niet voor ons, maar wij zijn wel de vertaler van zorgen van Amsterdammers naar de expertgroep. Wat mij betreft is er een patroon zichtbaar: geruststellende brieven van de expertgroep dat het goed gaat, terwijl dat niet zo is. Tijd prevaleert boven kwaliteit, ik heb niet het idee dat onze zorgen nog een plek kunnen krijgen na het concept-advies. 2 weken later moet het definitieve advies er al liggen. Wat mij betreft gaat kwaliteit weer leidend worden en doen we een pas op de plaats. Ik weet niet of onze vragen meegenomen worden en 2 weken om te reageren en te verwerken dat is niet haalbaar. Er wordt te weinig gecommuniceerd.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: wij zijn de signalen uit de stad, waarom moet er zo snel een advies van de expertgroep komen? Ik heb daar geen vertrouwen in. Ik krijg niet het gevoel dat men openstaan voor de*

input van de klankbordgroep. Wat heeft het voor zin als wij niet serieus genomen worden en geen inzicht hebben in de wijze waarop de expertgroep haar advies opstelt?

- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: het proces is onzorgvuldig, kwaliteit moet voor tijd gaan, dit proces helpt niet voor Amsterdammers. Hoe nu verder? Ik denk dat we naar de gemeente Rotterdam zouden kunnen kijken, die hebben een handreiking lokale windturbines. Daar zaten zinnige dingen in die je ook in Amsterdam kunt gebruiken.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: Tegelijkertijd is er juist ook haast nodig om klimaatdoelen te bereiken.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik begrijp je punt, maar nu wil men alleen via de route van de windturbines. Er zijn ook andere mogelijkheden.*

Eén van de klankbordgroepleden stelt nogmaals ter discussie wat de klankbordgroep wil doen, wat haar volgende stap is:

- ▶ *We kunnen nu de vraag aan de expertgroep stellen, maar ik denk dat we het antwoord kennen en daar wil ik niet op wachten. We kunnen de wethouder de vraag stellen om de expertgroep aan te vullen, maar de kans acht ik ook klein dat we daar reactie op krijgen. Er ligt straks een meerderheidsadvies, maar niet een minderheidsadvies. Daar wil ik niet aan meewerken. Kunnen wij niet een voorstel doen aan wethouder om de contra-expertise op het advies te leveren? Beginnen met 120 vragen, hulp van andere experts inroepen eventueel.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: dat denk ik niet, dat is eerder met operationaliseren van de vragen ook al niet gelukt. Daarnaast is het aan de experts om met de vragen van klankbordgroep te doen wat zij willen. Ze kunnen ze terzijde leggen of wel overnemen. Het zou wel fijn zijn als we daar iets over terug zouden horen.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: dat is wel onder de aannahme van een goed functionerende en brede expertgroep. Dan moet daar wel goed naar gekeken worden en over gediscussieerd worden. Dat gevoel heb ik op dit moment niet. Wel eens met de voorgaande spreker, ik denk niet dat wij contra-expertise kunnen leveren.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: er was een multidisciplinair team beloofd door de gemeente. De samenstelling van de expertgroep daar hebben wij onze bezorgdheid al over geuit en dat blijkt nu uit te komen. Dat moeten we nu communiceren naar de wethouder. Ik heb liever dat er één goed advies komt, dus wat mij betreft zit de contra-expertise in de expertgroep.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: Als je nu haast maakt met het proces van de expertgroep, dan schuif je de vertraging alleen maar verder op. Dan krijg je straks zienswijze bij NRD, dan misschien bij de rechter. Daarom nuttiger om pas op de plaats te doen. Tegelijkertijd heb ik niet de illusie dat het tijdspad wat er nu ligt aangepast gaat worden, ook niet als we een gesprek met de wethouder of de voorzitter van de expertgroep aanvragen. Zeker niet als men gewoon op dezelfde voet wil doorgaan. Ik moet mij ook beraden wat mijn rol straks nog is.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: waarom hebben we eigenlijk haast als er landelijke normen komen?*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: wachten op landelijke normen is niet verstandig, er is haast bij om de klimaatdoelen te behalen.*
 - ▶ *Reactie gemeente: advies van de expertgroep is als input voor de NRD en vervolgens plan-m.e.r.. Mochten er daarna landelijke normen zijn dan kunnen die alsnog gelden op het moment dat er plannen van initiatiefnemers komen.*
- ▶ *Reactie klankbordgroeplid: ik zou dat wel zwart-op-wit willen zien. Dat de wethouder heeft beloofd dat landelijke normen gelden voor de situatie in Amsterdam.*

2. Verslag vaststellen

De voorzitter van de klankbordgroep geeft aan dat reacties op de nog niet vastgestelde verslagen via de mail gestuurd kunnen worden.

3. Afspraken

Er wordt afgesproken dat de voorzitter van de klankbordgroep nogmaals contact opneemt met de voorzitter van de expertgroep om op korte(re) termijn in gesprek te gaan met de klankbordgroep. Mocht de voorzitter van de expertgroep hier niet op in willen gaan dan wil een deel van de klankbordgroep een brief versturen naar de gemeente (wethouder en gemeenteraad). Hierbij is wel het dringende verzoek van de voorzitter van de klankbordgroep om geen brieven vanuit de voltallige klankbordgroep te versturen als niet iedereen deze heeft geaccordeerd en ondertekend.

Berichten in de chat

De volgende berichten zijn tijdens de bijeenkomst in de chat van de Zoom vergadering gestuurd. Het was niet mogelijk om de berichten in de precieze context van het gesprek te plaatsen. De berichten zijn daarom hieronder toegevoegd:

- ▶ 19:55:43: 19 jan. hadden we het gesprek met de hele Expertgroep
- ▶ 19:56:18: Gemeenteraadsverkiezingen zijn overigens 16 maart, niet de 23^e
- ▶ 20:10:44: Formeel hebben wij als KBG geen aangepaste opdracht gekregen in het verlengde van de EXG
- ▶ 20:12:45: Maar wat de voorzitter van de klankbordgroep nu zegt gaat over de volgende fase....?
- ▶ 20:13:07: Even tussendoor: Minister Jetten stuurde antwoord op Kamervragen met verwachting dat nieuwe regels voor windturbines vanaf medio 2023 in werking zouden kunnen treden
- ▶ 20:23:29: Als zo'n document nuttig kan zijn voor gedachtevorming, stuur dat dan door
- ▶ 20:25:22: Overigens realiseert Rotterdam haar opgave op de Maasvlakte
- ▶ 20:29:59: kortste weg is een afspraak met wethouder
- ▶ 20:30:26: brief naar wethouder. Met haar spreken over de voortgang. Stap op de plaats. 2 medici. CC alle raadsleden en de mensen van de RES
- ▶ 20:30:43: Toch proberen met wethouder
- ▶ 20:35:04: Ik vind het niet aan ons om het aantal medici voor te schrijven
- ▶ 20:43:30: onderzoek naar de gevolgen van windturbines voor de gezondheid van kinderen waar het teruggetreden expertgroeplid mee bezig is geweest, is één van de witte vlekken van de EXGG, door henzelf benoemd
- ▶ 20:44:26: Zullen we beslissen om brief te schrijven naar de wethouder en cc aan..... In brief gesprek vragen op zeer korte termijn met een delegatie van ons
- ▶ 20:45:06: Ja een
- ▶ 20:49:52: Anders alleen brief met onze dringende voorstellen, verschillende opties, met minimum
- ▶ 20:50:14: Gemeenteraad op de hoogte stellen?
- ▶ 20:50:30: Ik heb een suggestie: kunnen we de expertgroep vragen om ook eens te kijken naar hoe normen anders zouden kunnen worden vormgegeven dan met jaargemiddelden? Bijvoorbeeld een geluidsnorm per dag? Verplichte vertraging van windmolens rond kinderbedtijd? 1 Stilteweekend per maand? En ook: als het hard waait en regent, mogen turbines meer geluid produceren?
- ▶ 20:51:02: die vraag zit al in de 120
- ▶ 20:51:45: Nog meer inhoud is nu niet het allerbelangrijkste..., proces nu
- ▶ 21:05:31: Maar de nieuwe lokale norm geldt dan wel voor NIJP en Havengebied?
- ▶ 21:07:06: Alleen als de vergunning wordt verleend voordat de landelijke regels bekend zijn
- ▶ 21:07:09: Raadsinformatiebrief 4 feb:

<https://amsterdam.raadsinformatie.nl/document/11131535/1/RIB+vervolproces+mer+en+afwegi>
ng en <https://persberichtenrotterdam.nl/wp-content/uploads/sites/4/Leidraad-Windenergie.pdf>